

EKONOMİ POLİTİK

Erinç Yeldan, 18 Kasım 2015

Emek20

G20 Antalya zirvesi geçtiğimiz hafta sonunun kuşkusuz en önemli gündem maddesiydi. Türkiye'nin "kapsayıcılık ve sürdürülebilirlik" temaları öncülüğünde sürdürdüğü dönem başkanlığından sonra bizim açımızdan geride kalan en önemli belge ise Emek20, yani L20 zirvesinde alınan kararlardı. L20, işçilerin sesini sendikaları aracılığı ile G20 nezdinde temsil etmek amacıyla kurulmuş ve Uluslararası İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ITUC) ile OECD bünyesindeki Sendikalar İstişare Kurulu TUAC ve L20'nin ev sahibi kuruluşları olan TÜRK-İŞ, HAK-İŞ ve DİSK tarafından bir araya getirilmişti.

L20 Antalya zirvesi öncesi küresel işçi hareketinin taleplerini *Labour20.org* sitesinde paylaşmakta idi. Satır başlarıyla aktarıyorum:

- Kemer sıkma politikaları ile bunların olumsuz yayılma etkilerinden uzaklaşın ve mal ve hizmetlere olan toplam talebi, yatırımı, becerileri ve yeniliği, kamu hizmetlerini, aşamalı vergi ve dağıtım sistemlerini destekleyin;
- Büyüme ve sosyal refahı en fazla kısıtlayan faktörler olan gelir eşitsizliği ile kayıt dışılığı azaltın;
- Asgari geçim ücretini destekleyerek düşük ve orta düzeydeki gelirleri yükseltin. Böylelikle ekonomilere alım gücü enjekte edin;
- Arz zincirlerinde sosyal açıdan yükselmeyi teşvik edin ve uluslararası çalışma standartlarının ve insan haklarının uygulanmasını sağlayın. Durum tespiti koşulu koyan sınır ötesi yasalar ile hukukun üstünlüğü ilkesini güçlendirin;
- İş kazaları ile bu kazalardan kaynaklı ölümlerin, hastalıkların yüzde 100 oranında istatistiksel veri kapsamı altına alınmasının ve bu verilerin önlem amaçlı politikalara temel teşkil etmesinin taahhüdünü verin;
- Emegin Gelir Paylaşımı ve Eşitsizliklere ilişkin G20 politika önceliklerini kabul edin ve işgücü piyasası kurumlarını güçlendirmek, asgari ücreti belirlemek, toplu sözleşmelerin kapsamı ile evrensel sosyal korumayı teşvik etmek ve kırılgan grupları kayıt altındaki ekonomiye dahil etmek suretiyle bunları uygulayın;
- Gençlerin istihdam edilmesine ilişkin G20 ilkelerini ulusal politikalar haline dönüştürün ve gençliğin en kırılgan grubunu teşkil eden herhangi bir eğitim, öğretim veya istihdam içerisinde yer almayanların sorunlarına cevap verecek nitelikteki güvencelerin tanıtımını gündeminize alın;
- Kamu hizmetlerini koruyun, risk düzenlemeleri üzerinde tam olarak mali şeffaflık sağlayın ve bağımsız kamu denetçilerine liderlik pozisyonları verin. Çalışma yasalarının daha esnek hale getirilmesinin kamu - özel ortaklıkları konusunda doğru bir yaklaşım olmadığı gerçeğini kabul edin;
- G20 düzeyinde sosyal diyalogun 'temel rolünü' tanıyın ve teşvik edin;
- Temiz enerji ve çevreye saygılı işlerin yaratılması ile yatırım planlarını ilişkilendirin;

- İşçilerin hakları ile sosyal koruma sistemlerini güçlendirin, gelişmekte olan ve orta gelirli ülkelerde kayıt dışılıktan dönüşümün sağlanabilmesini desteklemek adına sosyal koruma tabanlarını yürürlüğe koyun;
- Düşük karbon salımlı ekonomiye adil geçişi başarmak amacı doğrultusunda iklimle dost bir alt yapı ile enerjiye yönelik yatırımlara ivme kazandırırken iklime ilişkin finansal akımlarda şeffaflığı sağlayın;
- İşçilerin becerilerini geliştirmeye yönelik girişimler de dahil olmak üzere enerji etkinliği ve yenilenebilir enerji hedeflerini gerçekleştirme taahhüdü verin;
- Fosil kaynaklı yakıt değer zincirini terk etmeye yönelik olarak işçiler, firmalar ve bölgeler için adil geçiş stratejilerini belirleyin ve bu stratejilerin tasarlanmasına sendikaları da dâhil edin;

***

ILO'nun verilerine göre küresel işgücü piyasalarında işsiz sayısı 200 milyonu aşmış durumda. Yoğun işsizliğin baskısı altında 900 milyon emekçi (tüm küresel istihdamın yaklaşık yüzde 30'u) günde 2 dolarlık yoksulluk sınırının altında yaşıyor. ILO söz konusu yoksulluğun giderek artan ölçüde kadın istihdamına yöneldiğini vurguluyor.

Günümüzde dünya nüfusunun yüzde 75'ini oluşturan 5.1 milyar kişinin sosyal güvenlik güvencesinin olmadığı ve temel sağlık hizmetlerinden de yararlanamadığı tahmin edilmekte.

Tüm bu gerçeklere karşın, sabit sermaye yatırımlarının küresel gayri safi hasılası içindeki payı tarihsel olarak en düşük değerinde –yüzde 19 civarı- seyretmekte. Gezegenimizin kaynakları bir yanda finansal spekülasyonun kumarhane masalarında harcanırken, bir yandan da sera gazlarının emisyonuna dayalı iklim değişikliği tehdidi altına giriyor.

Antalya'dan çıkartmamız gereken sonuçlar açısından bunlardan daha önemli ne olabilir?